

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2370/2020
19.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Снежана Станић, адвокат из ..., против туженог „City Express“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Ненад Ранковић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 850/20 од 22.05.2020. године, у седници одржаној 19.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 850/20 од 22.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 850/20 од 22.05.2020. године, одбијена је, као неоснована, жалба туженог и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П1 55/18 од 15.10.2018. године, којом је усвојен тужбени захтев, поништено као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду од 16.04.2014. године, обавезан тужени да тужиоца врати на рад, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 150.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повред одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време по основу уговора о раду од 01.09.2013. године, на пословима Побижаним решењем од 16.04.2014. године на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду и члана 22. став 1. тачка 9. уговора о раду, отказан му је уговор о раду, јер је неоправдано изостао са рада узастопно 5 радних дана. Тужилац је доставио извештај о привременој спречености за рад за период од 01.03.2014. године до 17.03.2014. године, након чега није долазио на посао почев од 18.03.2014. године, а сходно члану 103. Закона о раду није обавестио послодавца о наступању привремене спречености за рад, нити је на било који други начин обавестио послодавца о разлозима свог одсуствовања са посла.

У уговору о раду од 01.09.2013. године, на основу кога је тужилац засновао радни однос код туженог на неодређено време, као адреса тужиоца наведена је ... број .., СО Ниш.

Тужени је пре доношења оспореног решења сачинио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду од 25.03.2014. године, које је упутио тужиоцу препорученом пошиљком 26.03.2014. године, насловљеном на тужиоца са адресом ... број .., која пошиљка се вратила пошиљаоцу са назнаком „непознат“. Након тога је тужени донео одлуку од 31.03.2014. године да се упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду прибије на огласну таблу и да ће се достављање сматрати извршеним тужиоцу по истеку 8 дана од дана прибијања на огласну таблу.

Према подацима Републичког геодетског завода, Службе за катастар непокретности Ниш од 13.06.2018. године у КО Ниш-Пантелеј, насељено место Ниш-део Пантелеј, Општина Ниш- Пантелеј постоји улица ... број .., док у КО Горњи Матејевац ... улица није евидентирана.

Из исказа тужиоца саслушаног у својству парничне странке произлази да је био на боловању од 01. до 17.03.2014. године, а да му ББ, његов руководилац, дана 18.03.2014. године, када се вратио на посао, није дозволио улазак у магацин, да му је у пролазу рекао да нема шта да тражи ту, након чега је он отишао кући. После тога није долазио на посао, долазио је на рад испред магацина, све до средине априла, када је добио решење о отказу, а своје радне задатке није обављао, јер му руководилац није дозволио улазак у магацин, није му давао путне налоге, без којих не сме да изађе из центра, а сматра да је отказ добио због тога што је заједно са осталим запосленима поднео тужбу ради исплате зарада, у вези са чиме је директор обавио разговор са запосленима и том приликом им сугерисао да повуку тужбе за исплату. Његова адреса у досијеу туженог је ... број .., .., .., није добио упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, а на огласној табли није видео упозорење, јер они у центру у Нишу немају огласну таблу. Решење о отказу уговора о раду је добио поштом на кућну адресу.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови, применом материјалног права из чл. 179. тачка 2, 180, 185. и 191. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/2005...32/2013) оценили да је тужбени захтев за поништај решења о отказу тужиоцу уговора о раду и враћање на рад основан.

Неосновано се ревизијом оспорава правилна примена материјалног права.

Чланом 179. тачка 2. Закона о раду, важећег у време доношења побијаног решења, било је прописано да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Чланом 180. истог Закона је прописано да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тач. 1) - 6) овог закона запосленог писменим путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења (став 1). У упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење (став 2). Ако постоје олакшавајуће околности или ако природа повреде радне обавезе или непоштовање радне дисциплине није довољан разлог за отказ уговора о раду, послодавац може у упозорењу да запосленог обавести да ће му отказати уговор о раду ако поново учини исту или сличну повреду, без поновног упозорења (став 3).

Чланом 185. Закона о раду прописано је да се уговор о раду отказује решењем, у писменом облику, и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку (став 1). Решење мора да се достави запосленом лично, у просторијама послодавца, односно на адресу пребивалишта или боравишта запосленог (став 2), а да је, ако послодавац запосленом није могао да достави решење у смислу става 2. овог члана, послодавац дужан да о томе сачини писмену белешку (став 3). У случају из става 3. овог члана решење се објављује на огласној табли послодавца и по истеку осам дана од дана објављивања сматра се достављеним (став 4). Запосленом престаје радни однос даном достављања решења осим ако овим законом или решењем није одређен други рок (став 5).

По оцени Врховног касационог суда, смисао упозорења о постојању законских разлога за отказ уговора о раду је да се запосленом стави до знања да је изазвао настанак отказног разлога, те да му се несумњиво омогући да се о томе изјасни. У одсуству упозорења пре доношења решења о отказу уговора о раду или када се упозорење не достави запосленом аналогном применом правила достављања акта о отказу уговора о раду (у одсуству законом прописане процедуре за достављање упозорења о отказу, каква је ситуација у конкретном случају), запосленом је повређено право на одбрану, које је заштићено одредбом члана 180. Закона о раду, као и чланом 7. Конвенције Међународне организације рада о престанку радног односа на иницијативу послодавца („Сл. лист СФРЈ“ – Међународни уговори број 4/84 и 7/91) према којој радни однос радника неће престати због разлога везаних за понашање радника или његов рад пре него што му се омогући да се брани од изнетих навода, осим ако се с разлогом не може очекивати од послодавца да му пружи ту могућност.

У конкретном случају, тужени тужиоцу није послао упозорење о постојању разлога за отказ на адресу пребивалишта- ... број ..., ..., већ на адресу ... број ..., село ..., услед чега се пошиљка вратила као неуручена због непознатог примаоца. У таквој ситуацији нису били испуњени услови за истицање упозорења за отказ уговора о раду

на огласној табли туженог, јер је услов за такво поступање туженог да је претходно исцрпео могућност личне доставе упозорења на адреси пребивалишта тужиоца, која му је као послодавцу морала бити позната из уговора о раду закљученог са тужиоцем, што тужени није учинио.

Из наведеног, и по оцени Врховног касационог суда, произлази да је тужиоцу ускраћено гарантовано право на одбрану од отказног разлога, па је правилно решење о отказу уговора о раду поништено као незаконито и одлучено да тужени тужиоца врати на рад применом члана 191. став 1. Закона о раду.

Тужени у ревизији понавља наводе које је истицао у жалби да су адреса ... број .., село ... и адреса ... број .., ... заправо иста адреса, на којој је тужилац примио побијано решење о отказу уговора о раду. За такву тврдњу тужени у поступку није доставио правно релевантне доказе, тим пре што из извештаја РГЗ, СКН Ниш произлази да у КО Ниш-Пантелеј, насељено место Ниш-део Пантелеј, Општина Ниш-Пантелеј постоји улица ... број .., док у КО Горњи Матејевац ... улица није евидентирана.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија,
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**